Kommunedelplan for trafikksikkerhet 2018-2019

Halden kommune ved ordfører og rådmann inngikk i 2014 en intensjonsavtale med skadeforebyggende forum, om at kommunen skal jobbe for å bli godkjent som et trygt lokalsamfunn.
Det ble valgt ut tre fokusområder, hvorav trafikksikkerhet er et. Områdene ble prioritert etter en faglig vurdering basert på oversiktsdokumentet om helsetilstandene i befolkningen. Stangeløkka barnehage jobber målbevisst med trafikksikkerhet og ble godkjent som trafikksikker barnehage i 2016, som et ledd i arbeidet med å skape et trygt lokalsamfunn.

Innholdsfortegnelse

1 Innledning

- 1.1 Begrepsavklaring
- 1.2 Påvirkningsfaktorer
- 1.3 Styringsdokumenter

2 Visjon, mål og hensikt med planen

- 2.1 Trafikksikker kommune
- 2.2 Veg og trafikk

3 Ulykkesstatistikk

4 Kommunal handlingsplan

5 Fysiske sikringstiltak, tiltak og ansvarlig

- 5.1 Fysiske tiltak pr. skolekrets

6 Avslutning

1 Innledning

Alle kommuner oppfordres til å ha en trafikksikkerhetsplan ,og det er også en forutsetning for å motta tilskudd fra Fylkestrafikksikkerhetsutvalget (FTU) i Østfold. Trafikksikkerhetsplanen skal vise hva kommunen vil gjøre for å bedre trafikksikkerheten langs fylkes- og kommuneveiene. Haldens første trafikksikkerhetsplan ble vedtatt i kommunestyret 14. desember 2000.

Trafikksikkerhetsplanen skal være kommunens styringsverktøy i arbeidet med trafikksikkerhet og sikre at trafikksikkerheten blir ivaretatt på en god måte i hele kommunen og i alle aktiviteter.

Tema som er aktuelle og viktige i planen er:

- Barn og unge i trafikken
- Organisering av trafikksikkerhetsarbeid
- Holdningsskapende arbeid
- Folkehelse og klimavennlig transport
- Universell utforming

Trafikksikkerhetsplanen vil i første rekke foreslå å prioritere tiltak som kommunen selv kan gjennomføre i tilknytning til kommunale veier, plasser, fylkesveier og ikke minst holdningsskapende arbeid.

Plan og prosess

Det har vært nedsatt en arbeidsgruppe bestående av representanter fra ulike fagområder. Deltakere har vært Egil Hult, Andreas Brekke, Jonas Kruse Kjølstad og Torbjørn Larsen fra forvaltning vei, park og idrett, Øyvind Juel Kristiansen, planavdelingen, Anneli Nesbakken, avdeling for samfunnsutvkling, Stein Wilhelmsen, barn og unges representant i Halden kommune og folkehelserådgiver Gun Kleve som har koordinert arbeidet.

Arbeidsgruppa har lagt føringer for innholdet i planen basert på styringsdokumenter, medvirkning og lokalkunnskap. Gruppa har hatt jevnlige møter. Alle barnehager og skoler har fått brev med oppfordring til å komme med innspill. Planprogrammet har etter kunngjøring i lokalavisen ligget ute til offentlig gjennomsyn på hjemmeside, i servicesenter og i resepsjon i storgata 7. Alle grupper som er omtalt i planen har blitt kontaktet og forelagt forslag til handlingsplan. Alle har kommet tilbake med innspill. Det har kommet innspill både på adferdsrettede tiltak og fysiske tiltak.

Skolenes innspill på fysiske tiltak ble vurdert og satt inn i tabell i handlingsdelen i prioritert rekkefølge.

Noen grupper har det vært avholdt egne møter med. Planutkastet ble presentert og diskutert i ressursgruppen for trygge lokalsamfunn hvor frivilligsentralen og politiet er representert i tillegg til kommunens sektorer. Referansegruppen som består av politiet, trygg trafikk og statens vegvesen har hatt utkastet til behandling, og deres innspill er tatt inn i planen.

Det ble avholdt oppstartsmøte for planarbeidet hvor statens vegvesen og trygg trafikk medvirket.

Arbeidet har fulgt plan og bygningslovens bestemmelser for arbeid med kommuneplan. Planprogram ble vedtatt i formannskapet 18.02.2016. Brukermedvirkning har vært gjennomført i henhold til bestemmelser i plan og bygningsloven kap. 6.

Planen er en kommunedelplan

Det er samme krav og forpliktelser som ved en kommuneplan.
Medvirkning er sentralt, og det er planutvalget i kommunen som vedtar planen. I Halden er det Formannskapet som er planutvalg. En kommuneplan er et forpliktende dokument. Når det er fattet vedtak, er det en politisk bestilling for gjennomføring av tiltakene i planen.

Handlingsdelen i planen er delt i tre

1. Organisatoriske tiltak – langsiktig del
2. Adferdsrettede og holdningsskapende tiltak – langsiktig del
3. Fysiske tiltak pr. skolekrets – rulleres hvert år

Del 3, fysiske tiltak pr. skolekrets skal rulleres årlig i forbindelse med budsjettarbeidet. Kommunalsjef teknisk er ansvarlig for at dette gjennomføres.

Fysiske tiltak som er foreslått for veier som er eid av andre enn kommunen, skal spilles inn til rette instans på relevant tidspunkt. For eksempel til Østfold fylkeskommune ved rulleringer av Regional transportplan. Kommunalsjef teknisk er ansvarlig for at dette gjennomføres.

Det skal i hver 4 års periode når det arbeides med kommunens planstrategi vurderes om det er behov for rullering av av del 1 og 2 i planen.

1.1 Begrepsavklaring

Trygghet

Trygghet er en subjektiv følelse, og det er vanskelig å måle. Det motsatte av trygghet er utrygghet. I trafikksammenheng forveksles ofte begrepet trygghet med sikkerhet.

Sikkerhet

Det motsatte av sikkerhet er risiko. Sikkerhet er objektivt, og det er målbart. Sikkerhet/risiko kan måles på flere måter, for eksempel antall skadde/drepte over en gitt periode i et gitt område.
Kunnskap om sikkerhet og risiko bidrar til mer riktig opplevelse og reduserer de farene som kan oppstå ved falsk trygghet.
Det er kommunen, fylkeskommunen og Statens vegvesen som har ansvaret for å gjøre vegene sikre, mens det er skolen som har ansvaret for å gjøre barn og ungdom trygge i trafikken.(jfr.kompetansemål i trafikk i kunnskapsløftet)

Uhell

En uønsket og utilsiktet hendelse

Ulykke

En uønsket og utilsiktet hendelse som medfører skade

Trafikksikkerhet

Fravær av ulykker og skader i trafikken. Hvor sikker trafikken er, kan beregnes ut fra hvor mange ulykker og skader som skjer i forhold til omfanget av trafikk (transportøkonomisk institutt)

Hva er Trafikksikkerhetsarbeid?

- Trafikksikkerhetsarbeid er systematiske metoder og tiltak for å redusere risikoen for at en person som benytter vegene skades eller drepes (fritt etter wikipedia.no)

1.2 Påvirkningsfaktorer

Tiltakene for å bedre trafikksikkerheten er delt inn i tre hovedgrupper

- Holdningsskapende og adferdsrettede tiltak. Tiltak som tar sikte på å påvirke holdningene og adferden til målgruppen.
- Fysiske tiltak. Tiltak bestående av utbedring av veier eller områdene rundt veien.
- Organisatoriske tiltak. Tiltak iverksatt på overordnet nivå, opprettelse av trafiksikkerhetsgruppe i kommunen o.l

Systematiske metoder og tiltak

Tiltakene må rettes mot:

Tiltakene må virke på:	Vegsystemet	Kjøretøyene	Trafikantene
Trafikkmengde	Dimensjonering, Bompenger, Vegprising	Bensinpriser, avgifter	Kjøreforbud, skolekyss
Ulykkesrisiko	Vegbelysning, midtrekkverk	Bremseassistent, Anti-spinn	Kunnskaper, ferdigheter, holdninger

Tiltakene må virke på:	Vegsystemet	Kjøretøyene	Trafikantene
Skaderisiko	Rekkverk, sideomgivelser	Kollisjonsputer, bilbelter	Hjelm, bilbelter, førstehjelp

Tabellen over, laget av statens vegvesen, viser en oversikt over områder som kan påvirkes for å bedre trafikksikkerheten.

Tiltak som settes inn må være gjennomtenkte og målrettede. Tiltak for å redusere antall ulykker kan rettes mot både selve veien, men også mot kjøretøy og trafikantene. Det samme gjelder for å redusere konsekvensen av en eventuell ulykke.

Eksempel: Fare for å kjøre av veien i sving.

Ulykkesreduserende tiltak:

- Vegsystem: Installere bakgrunnsmarkering for å vise trafikanten svingens geometri, belysning
- Kjøretøy: Antriskrens, gode lys, ren frontrute
- Trafikant: Følge med på skilting, tilpasse fart, årvåkenhet

Skadereduserende tiltak:

- Vegsystem: Installere autovern, fjerne vegetasjon på utsiden av veibanen
- Kjøretøy: Airbag, sikkerhetsbelte, osv.
- Trafikant: benytte bilbelte, lastsikring

For å redusere ulykkesrisikoen for at kjøretøy kjører av veien i sving

Forvaltningsansvar

Forvaltningsansvaret for det offentlige veinettet er inndelt etter veitype, der Halden kommune har det største ansvaret målt etter antall km vei. Kommunen har myndighet over kommunale veisystemer, og gjør fysiske tiltak knyttet til disse. Tiltak langs øvrig fylkes- og riksveinett er underlagt fylkeskommunalt og statlig ansvar.

1.3 Styringsdokumenter

Nasjonale føringer

I Nasjonal Transportplan(NTP) 2014-2023 (meld.st.26 2012-2013) er en viktig føring, blant annet at det skal satses videre på trafikksikkerhetsarbeidet de neste årene.

Ved Stortingets behandling av NTP 2014 – 2023 ble det besluttet et etappemål om å halvere antall drepte og hardt skadde i vegtrafikken til maksimalt 500 innen 2024. Arbeidet inngår i Regjeringens beslutning om at trafikksikkerhetsarbeidet skal baseres på en visjon om at det ikke skal forekomme ulykker med drepte og hardt

skadde i vegtrafikken. Den såkalte 0 visjonen.

I tillegg legger Folkehelseloven, Nasjonal sykkelstrategi og Nasjonal gåstrategi opp til at staten, fylkeskommunene og kommunene skal legge bedre til rette for syklende og gående langs sine veier.
Dette bringer med seg mange positive effekter for blant annet folkehelse, miljø og klima. Føringene skaper også utfordringer for trafikksikkerheten, og det kan med en slik vekst forventes en økning i antall ulykker blant myke trafikanter. Det må derfor arbeides målrettet og mye med trafikksikkerhetstiltak i fremtiden, ikke minst lokalt, hvis man skal nå målene om mindre bruk av bil, samtidig som at nullvisjonen nås.

Nasjonal plan for trafikksikkerhet på veg gir konkrete føringer for trafikksikkerhetsarbeidet, og i denne er nasjonale mål brutt ned til fylkesnivå.

Regionale føringer

Regional transportplan. Dette er Østfold fylkeskommune plan for hvordan vi skal arbeidet for å nå de nasjonale målene. I planen som er til høring nå, foreslår fylkeskommunen på mellomlang (2023)sikt å koble sammen fylkesvei 21 og 22 ved vaterland. Det vil sannsynligvis medføre at Elvegata og bybrua vil bli avlastet med trafikk. Fylkesplan for Østfold «Østfold mot 2050» peker også på behovet for bedre tilrettelegging for gående, syklende og kollektivtransport. I retningslinjer til fylkesplan, som kommunene er pålagt å følge opp i kommuneplaner og kommunedelplaner, sies dette om gang og sykkelveier under punkt 5.11:

5.11.1 Alle boligområder skal ha gang- og sykkelveg til barneskole og lokalsenter.

5.11.2 Områdesenter og lokalsenter skal ha sammenhengende gang- og sykkelvegforbindelse til kommunesenteret.

5.11.3 I trafikkerte sentrumsområder skal det etableres egne sykkelfelt i vegbanen.

5.11.4 Det skal etableres god parkeringsdekning for sykkel i by- og områdesentra.

Planstrategi for Halden kommune

I vedtatt planstrategi 2016-2019 er det nedfelt at det skal utarbeides en trafikksikkerhetsplan.

Samfunnsplanen (Kommuneplanens samfunnsdel)

Dette er kommunens overordnede styringsdokument og danner grunnlag for kommunens fireårige handlingsplan og budsjett. Arbeidet med trygt lokalsamfunn og dermed trafikksikkerhetsarbeidet, er forankret i planprogrammet for samfunnsplanen som rulleres i 2017.

Arealplanen (Kommuneplanens arealdel)

Kommuneplanens arealdel skal gi føringer som har betydning for trafikksikkerhetsarbeidet. Det er et ønske også lokalt om at en større andel av persontransporten utføres av kollektivtrafikken og til fots og sykkel. I

bestemmelsene, blant annet i §§ 5a), 7a) og 9a) er det krav om etablering av blant annet tilfredsstillende gang- og sykkelveier før ny utbygging kan finne sted, universell utforming skal belyses og avklares i reguleringsplaner, og trafikksikkerhet er blant temaene som skal vurderes ved etablering av leke- og oppholdsarealer.

Plan for hovedvegnett for sykkel i Halden

Plan for hovedvegnett for sykkel i Halden definerer et sammenhengende hovedveinett for sykkel i kommunen. Planen er satt opp til politisk behandling nå i vår. Planen er utarbeidet med bakgrunn i nye nasjonale og regionale føringer som prioriter sykkel sterkere enn tidligere. Fokuset er å fremme bruk av sykkel til og fra arbeid, og trafikksikre gang- og sykkelveier til skolene. Utenfor skoleområdene er det å få til sammenhengende ruter som er prioritert, for å skape en reell mulighet til å bruke sykkel.

2 Visjon, mål og hensikt med planen

Visjon

Trafikksikkerhetsplanen for Halden kommune bygger på en grunnleggende holdning om at det er uakseptabelt, både av moralske, etiske og økonomiske grunner, at folk blir drept eller hardt skadd i trafikkulykker, det vil si en nullvisjon. Nullvisjonen er vektlagt både i Nasjonal transportplan 2014- 2023, og årlige statsbudsjetter.

Målsettinger

Halden kommune har følgende overordnede målsettinger for trafikksikkerhetsarbeidet:

- Redusere antall ulykker i trafikken med 10 % i planperioden.
- Det skal være trygt og sikkert å ferdes til fots eller på sykkel til og fra skolene, mellom
- bydeler, boligområder og sentrum i kommunen.
- Antall ulykker i Halden ligger i gjennomsnitt på 53 stk. per år. I 2015, lå vi over snittet. Siden 2009 -2015 har det inntruffet 364 personskadeulykker i Halden. 472 personer var involvert og totalt ble 43 personer hardt skadd og 5 ble drept.

Hensikt med planen

- Skolevei. Skolebarn skal ha et tilbud om trygg og sikker ferdsel til og fra skole.
- Opplæring. Barn i barnehager og i grunnskolen skal få relevant informasjon og opplæring om trafikale problemstillinger tilpasset deres alder.
- Oppvekst. Barn og unge skal vokse opp i et miljø som er trygt og sikkert, slik at skader og ulykker reduseres til et minimum.
- Eldre. Eldre og mennesker med spesielle behov skal oppleve at deres nærmiljø er trygt og sikkert og at deres tilgjengelighet bedres.
- Sikkerhet. Alle trafikanter skal kunne bevege seg sikkert i trafikken innenfor kommunens grenser.

Universell utforming skal ligge som en overordnet føring i alle tiltak.

Dette innebærer at Halden kommune fortsatt vil prioritere bedre tilrettelegging for gang- og sykkeltrafikk. I tillegg skal drift og vedlikehold av eksisterende gang- og veinett prioriteres, ved blant annet snøfall, samt utbedring av spesielt trafikkfarlige punkter.

2.1 Trafikksikker kommune

Trafikksikker kommune bygger på en godkjenningsordning. Å bli godkjent betyr ikke at det ikke skjer trafikkulykker, men godkjenningen er et kvalitetsstempel for godt, målbevisst og helhetlig arbeid med trafikksikkerhet.

Halden kommune har inngått en intensjonsavtale med skadeforebyggende forum om å bli sertifisert som et trygt lokalsamfunn. Kommunen har valgt trafikksikkerhet som et av områdene som det skal satses ekstra på. Halden kommune skal jobbe for å bli godkjent som en trafikksikker kommune i løpet av planperioden.

Kriterier for kommunen

- Kommunen har forankret ansvaret for trafikksikkerhetsarbeidet hos ordførerog rådmann. Delansvar kan ligge hos den enkelte etatsleder.
- Kommunen har et utvalg med ansvar for trafikksikkerhet.
- Kommunen har innarbeidet trafikksikkerhet i HMS/internkontrollsystemet som inneholder regler for reiser og transport i kommunens regi, og ved kjøp av transporttjenester.
- Trafikksikkerhet er et årlig tema i kommunens arbeidsmiljøutvalg (AMU).
- Kommunen har oppdatert oversikt over trafikkulykker og trafikkuhell (materiellskader) i kommunen.
- Trafikksikkerhet er en del av kommunens folkehelsearbeid.
  Kommunen har en trafikksikkerhetsplan. Planen har rullerings- og rapporteringsrutiner. Planen ivaretar både trafikantrettede og fysiske tiltak. Kommunen har et godt system for å behandle søknader om skyss pga. særlig farlig skolevei.
- Kommunen har oppfylt kriteriene for den enkelte sektor.

Lenke til alle kriteriene som må oppfylles av den enkelte sektor for å bli godkjent som en trafikksikker kommune ligger på siste side.

2.2 Veg og trafikk

Trafikkbildet

Det offentlige veinettet i Halden kommune er på totalt 360 km. I tillegg kommer totalt 35 km gang –og sykkelveier i Halden (KOSTRA pr. 2014).

Oppsettet under viser fordeling av offentlig vei i Halden kommune.

Vei	Lengde
Europavei	7 km
Riksvei	8 km
Fylkesvei	165 km
Kommunalvei	180 km

Universell utforming/gangvegsystemet

Regjeringens visjon er et samfunn der alle kan delta. Et viktig virkemiddel for å oppnå dette er god tilgjengelighet og omgivelser som er trygge og praktiske å bruke. Dersom nasjonale og regionale mål om universell utforming skal oppnås i Halden innen 2025, må det arbeides systematisk og målrettet for å integrere prinsippene om universell utforming.

En vesentlig forutsetning er at alle har like muligheter til bruk av vegnettet. Dette innebærer at utformingen eller tilrettelegging av hovedløsning i de fysiske forhold er at den alminnelige funksjonen kan benyttes av flest mulig. For Halden er dette en utfordring, særlig vinterstid.

Et viktig punkt i universell utforming er fotgjengerkomfort. Med dette menes sammenhengende gang- og fortaunett uten hindringer som er med på å redusere gå -opplevelsen. Dette innebærer minimum god standard på drift og vedlikehold, opphøyde gangfelt / nedsenket kantstein i kryss, møte/hvileplasser på attraktive punkter langs ruten og en trafikksikkerhet som gjør at de gående ikke har noen form for utrygghet knyttet til trafikksituasjonen.
Det er viktig at sentrumsnære turstier i grøntområdet sees på som en del av gangvegnettet og tilrettelegges som transportårer for myke trafikanter.

Halden kommune har kartlagt sentrum i forhold til universell utforming.
Ved å gå inn på www.norgeskart.no, velg tilgjengelighet, zoom inn på Halden ned til gatenivå, og velge i menyen på høyre side kan man se om det finnes HC parkering eller om fortauet er egnet for ulike hjelpemidler.
En egen strategi for universell utforming blir ferdigstilt i 2017.
Her kan du gå inn på norgeskart

Folkehelse og klimavennlig transport

På verdensbasis rangerer trafikkulykker som den nest største dødsårsaken for aldersgruppen 5 - 29 år (Folkehelseinstituttet).

Økt trafikksikkerhet gir stor helsegevinst, og det er et viktig folkehelsearbeid å jobbe med tilrettelegging for myke trafikanter.

Tydelige og godt lesbare trafikksystemer og en opplevelse av at det er trygt å ferdes til fots eller med sykkel bidrar til at flere bruker beina som fremkomstmiddel, og slik oppnår mange helsemessige fordeler med bevegelse og aktivitet.

50% av Haldens utslipp av klimagasser er knyttet til transport. Derfor må utslippene senkes betraktelig dersom det kommunale målet om 55 % reduksjon av klimagassutslippene skal nås innen 2030.
Halden kommune skal legge til rette for klimavennlig transport.
(kilde: kommunedelplan for klima og energi 2010-2015, Halden kommune)

El-biler skal ha gratis parkering på parkeringsplasser i sone 2. Halden skal også jobbe for at flere bruker sykkel, og går.

Plan for hovednett for sykkel i Halden blir ferdigstilt første halvår 2017.

Halden kommune har oversikt over svevestøv i sentrum. Det er montert en målestasjon ved Vaterland bru. Svevestøv er en helserisiko for innbyggerne og selv om den målte mengden i Halden ligger innenfor de områdene som anes som maksimum, betyr det ikke at det ikke skal arbeides for å redusere støvet. Soping av gatestøv og mindre utslipp fra biltrafikk ved tilrettelegging for alternativ transport kan bidra til å redusere svevestøv.

3 Ulykkesstatistikk

Samfunnsøkonomi

De samfunnsøkonomiske kostnadene av en ulykke, beregnet til kroner:
(pr. ulykkesrammet, TØI, 2009)

- Dødsfall: 30 200 000 kr
- Alvorlig skade: 8 140 000 kr
- Meget alvorlig skadde: 22 930 000 kr
- Lettere skade: 614 000 kr
- Hard skade: 10 590 000 kr
- Kun materiell skade: 30 000 kr

Trafikkulykker i Halden

Trafikkulykker med materielle skader (TRAST-registeret)
Antall skader fordelt på kjøretøytype og ulykkeart i Halden kommune 2011-2015 (i prosent).

Kjøretøytype	Kryssende i kryss	Bakfra	Rygging	Parkert kjøretøy	Eneulykke	Sum topp fem	Sum
Personbil m.v (under 3,5t)	8,8	11,5	16,5	13,5	21,2	71,5	91,1
Lastebil m.v (over 3,5t)	0,1	0,0	0,4	0,3	0,3	1,1	1,5
Buss (over 3,5t)	0,3	0,1	0,1	0,4	0,0	0,9	1,3
Moped	0,4	0,5	0,1	0,2	0,7	1,8	2,0
Lett motorsykkel	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Kjøretøytype	Kryssende i kryss	Bakfra	Rygging	Parkert kjøretøy	Eneulykke	Sum topp fem	Sum
Tung motorsykkel	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,5	0,7
ATV	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Snøscooter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Andre kjøretøyer	0,2	0,2	0,4	0,5	1,1	2,4	3,2
Ukjent	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,2
Sum	9,9	12,5	17,5	15,0	23,4	78,4	100,0

Trafikkuhell og ulykker har store samfunnsøkonomiske konsekvenser og i tillegg til også personlige konsekvenser for involverte personer og deres familier. Tap av funksjoner og noen ganger liv medfører lidelser for de det gjelder.

Trafikken i Halden har økt på noen strekninger og avtatt på andre. Økningen på innfartsveien til byen fra E6 har økt fra 13 100 til 16 000, og B.R.A veien fra Brødløs til Remmen har
økt fra 6 150 til 8 400. Brekkerød og Asakåsen byggefelt har innvirkning på trafikken på disse veiene.

Ulykkesstrekninger og punkter i Halden

Halden har en ulykkesstrekning på ca 1 km. rundt Brødløs. I dette området er det stor trafikk som kartet over ÅDT. viser. Det er et område med skole og forretningsvirksomhet langs veien med mange utkjøringer. B.R.A. veien og Fv. 22 er fylkeskommunale veier. Halden kommune vil spille inn disse områdene til regionale myndigheter.

Ulykkespunktene er markert med små blå streker. I krysset ved snippen møtes mange veier, det er stor trafikk og det er overgangssfelt for gående. Veien er også skolevei for mange barn. Krysset hvor Marcus Thranesgate møter Fv. 22 har status som ulykkespunkt. Det er satt inn tiltak i form av at fartsgrensen er satt ned til 40 km/t og det er anlagt fartsdumper.

Det er behov for regulering av trafikken i området ved utkjøring fra Marcus Thranesgate til fv.22 og fortrinnsvis ved etablering av felles rundkjøring ved Marcus Thranesgate/HaakonVII's veg, og krysset Gimleveien/Haakon VII's veg. Dette tiltaket må innarbeides i regional transportplan, Halden kommune skal gi innspill til regional myndighet.

Bildet viser at det er ulykkesstrekning i sentrum, fra Vaterland, over bybrua og opp elvegata. Halden kommune har i sentrumsplanen vedtatt å koble Fv. 21 og Fv.22 sammen ved vaterland. Dette kan bidra til mindre trafikk i den aktuelle trekningen.

Definisjoner fra trafikksikkerhetshåndboka.

Ulykkespunkt: En vegstrekning på maksimalt 100 m med minimum fire politirapporterte personskadeulykker på fem år.
Ulykkesstrekning: En strekning på maksimalt 1 km med minimum 10 politirapporterte personskadeulykker på fem år; kan omfatte ett eller flere ulykkespunkter, men kan også være karakterisert ved et spredt ulykkemønster langs hele strekningen.)

Personskadeulykker i Halden kommune, 2009-2015

År	Antall ulykker	Antall drepte/skadde	Antall drepte/hardt skadde	Antall drepte
2009	66	94	6	0
2010	51	66	6	1
2011	54	73	3	3
2012	51	66	8	0
2013	49	58	12	2
2014	37	43	4	1
2015	56	72	9	1

Ulykkesstatistikken har vi fått av Statens vegvesen.

Ulykkesutviklingen de siste 7 årene er vist i tabell 1. Antall ulykker ligger i gjennomsnitt på 53 stk. per år. I år 2015 viser de midlertidige tallene at vi ligger over snittet.
Siden år 2009 har det inntruffet 364 personskadeulykker i Halden. 472 personer var involvert i ulykkene. Totalt ble 43 personer hardt skadd og 5 personer drept. Statistikken skiller ikke på kommunale veier og fylkesveier. Det er flest ulykker på fylkesveier.

Antall drepte og skadde i forhold til alder- og trafikantgruppe, Halden kommune, 2010-2015

Alders gruppe	Sum totalt	Bilfører	Bilpassasjer	Person annen MC	Person lett MC	Person moped	Fotgjenger	Person sykkel	Andre
0-4	2	0	1	0	0	0	1	0	0
5-9	3	0	2	0	0	0	1	0	0
10-14	16	0	4	0	0	0	5	7	0
15-19	78	11	18	1	11	31	4	1	1
20-24	44	22	14	2	0	2	3	1	0
25-29	35	20	10	2	0	2	1	0	0
30-34	21	14	5	1	0	0	1	0	0
35-39	21	15	3	1	0	0	1	1	0
40-44	33	21	2	3	0	1	4	2	0
45-49	30	17	8	4	0	0	1	0	0
50-54	25	7	6	6	1	0	1	4	0
55-59	11	6	0	4	0	0	0	0	1
60-64	17	7	5	1	0	0	1	3	0
65-69	15	6	5	1	1	0	1	1	0
70-74	9	4	2	0	0	0	2	1	0

Alders gruppe	Sum totalt	Bilfører	Bilpassasjer	Person annen MC	Person lett MC	Person moped	Fotgjenger	Person sykkel	Andre
75-79	8	5	1	0	0	0	0	2	0
80+	7	6	0	0	0	0	1	0	0
Ukjent	3	0	0	0	1	0	1	1	0
Sum	378	161	86	26	14	36	29	24	2

4 Kommunal handlingsplan

Organisatoriske tiltak

Kommunen har forankret ansvaret for trafikksikkerhetsarbeidet hos ordfører og rådmann. Delansvar ligger hos den enkelte etatsleder.

Kommunen har opprettet et utvalg med ansvar for trafikksikkerhet. I Halden er trafikksikkerhetsarbeidet en del av arbeidet med «trygt lokalsamfunn» og det er etablert en tverrfaglig ressursgruppe.

Halden vil jobbe for å bli en trafikksikker kommune, og det er flere kriterier som må oppfylles for å bli godkjent. De overordene tiltakene som må være på plass er listet opp under.

Tiltak	Gjennomføring	Ansvar
Kommunen skal innarbeidet trafikksikkerhet i HMS/internkontrollsystemet som inneholder regler for reiser og transport i kommunens regi, og ved kjøp av transporttjenester. Ved skoleskyss skal sikkerhet prioriteres ved valg av stoppeplasser. Innspill gis til ØFK	Løpende	Personalsjef Innkjøpssjef Kommunalsjef undervisning og oppvekst
Trafikksikkerhet skal være et årlig tema i kommunens arbeidsmiljøutvalg (AMU).	Hvert år	Rådmann
Kommunen skal ha oppdatert oversikt over trafikkulykker og trafikkuhell, materiellskader) i kommunen.	Løpende	Kommunalsjef teknisk
Trafikksikkerhet er en del av kommunens folkehelsearbeid.	Løpende	Leder for avdeling for samfunnsutvikling
Kommunen skal ha en trafikksikkerhetsplan. Planen har rullerings- ograpporteringsrutiner. Planen ivaretar både trafikantrettede og fysiske tiltak.	Vurderes i planstrategiarbeid	Rådmannen
Kommunen skal ha et godt system for å behandle søknader om skyss pga. særlig farlig skolevei.	Løpende	Kommunalsjef undervisning og oppvekst
Kommunen skal oppfylle kriteriene for den enkelte sektor for å bli godkjent som en trafikksikker kommune.	Løpende	Rådmann og kommunalsjefer

Holdningsskapende og adferdsrettede tiltak

Barn under grunnskolealder, tiltak og ansvarlig

Helsestasjon

Tiltak	Gjennomføring	Ansvar
Sikring av barn i bil. Samtale og brosjyre deles ut til vordende foreldre.	Jordmor	I svangerskapsuke 36-40
Brosjyre og veiledning. Barns miljø og sikkerhet deles ut til foreldre med nyfødte barn (0-6 mnd)	Helsesøster	Hjemmebesøk/første kontakt på helsestasjonen
Brosjyre og veiledning. Barns miljø og sikkerhet (6.mnd - 2 år) Deles ut til foreldre med barn i alder ca 6.mnd	Helsesøster	Ved 6 mnd. konsultasjon på helsestasjonen
Brosjyre og veiledning. Barns miljø og sikkerhet (2-4 år) deles ut til foreldre med barn i 2 års alder.	Helsesøster	Ved 2 års konsultasjon på helsestasjonen
Brosjyre og veiledning. Barns miljø og sikkerhet (4-6 år) Deles ut til foreldre med barn i alder 4 år	Helsesøster	Ved 4 års konsultasjon på helsestasjonen
Brosjyre og veiledning. Barns miljø og sikkerhet Deles ut til foreldre og barn i førskolealder Snakker om skoleveien og bruk av refleks	Helsesøster	Ved førskoleundervisning som gjennomføres siste halvår før skolestart
Kompetanseheving om sikring av barn i bil for ansatte på helsestasjonen	Leder helsestasjonen	Løpende

Barnehager

Tiltak	Ansvarlig	Gjennomføring
Fokus på trafikk og parkeringsforhold i og rundt Barnehagen. Tema tas eventuelt opp med avd. for vei, park og idrett	Løpende	Styrer

Tiltak	Ansvarlig	Gjennomføring
Sikring av barn i bil. Dele ut informasjonsbrosjyre for Trygg trafikk til foreldre som ikke har fått den tidligere	Hver høst	Styret informerer
Biler skal ikke gå på tomgang i og rundt barnehagen	Hver høst	Styrer informerer
Barnehagens planer skal vise hvordan det jobbes med trafikksikkerhet og trafikkopplæring	Årlig	Styrer
Trafikksikkerhet og trafikkopplæring skal være tema på personalmøter. Det skal legges spesiell vekt på holdninger og de voksnes ansvar som rollemodeller	Årlig	Styrer
Det skal jobbes med trafikkopplæring i forkant av at barnehagen skal på tur og underveis på turen	Løpende	Pedagogiske ledere og assistenter
Ekstra trafikkopplæring i førskolegruppa	Våren før barna skal begynne på skolen.	Den som har ansvar for gruppa
Barn på tur i trafikkert område skal bruk refleksvest	Løpende	Alle ansatte

Barn i grunnskolen, tiltak og ansvarlige

Skolene følger de mål som fremkommer i gjeldende læreplan, jf. kompetansemålene i kunnskapsløftet etter 4., 7. og 10 trinn i grunnskolen.
I tillegg vil skolene i kommunen arbeide for å stimulere elever til å gå, eventuelt sykle når de blir større, til og fra skolen. Skolens oppgave blir å sette våre framtidige trafikanter i stand til å ferdes på riktig måte i trafikken og med holdninger og atferd som sikrer maksimal trafikksikkerhet.
Dette vil skolen oppnå blant annet gjennom:

Tiltak	Ansvarlig	Gjennomføring
Fjerde trinn, kroppsøving. Elevene skal kunne følge trafikkregler for fotgjengere og syklister. Elevene skal kunne følge trafikkregler for fotgjengere og syklister 4 trinn. Å være fotgjenger, å være passasjer, enkle regler, skilt og symbol, øke skiltkunnskap, refleksbruk , trafikkatferd i og rundt skolens nærmiljø, forberedelse til å kunne sykle til/fra skolen	Skolen v/faglærer i samarbeid med foreldre	Løpende

Tiltak	Ansvarlig	Gjennomføring
Sjuende trinn, kroppsøving. Elevene skal kunne praktisere trygg bruk av sykkel som fremkomstmiddel. Sykkel – sykkelprøven - utstyr på sykkelen - hjelmbruk - Trafikkregler	Skolen v/faglærer i samarbeid med foreldre	Løpende
Tiende trinn, Naturfag. Elevene skal gjøre greie for hvordan trafikksikkerhetsutstyr hindrer og minsker skader ved uhell og ulykker. Elevene skal gjøre rede for begrepene fart og akselerasjon, måle størreslsene med enkle hjelpemidler og gi eksempler på hvordan kraft er knyttet til akselerasjon. Elevene skal følge sikkerhetstiltsak som er beskrevet i HMS-rutiner og gjøre risikovurderinger. Trafikk valgfag på ungdomstrinnet	Skolen v/faglærer	Løpende

Flyktninger og innvandrere, tiltak og ansvarlig

Halden kommune har i 2015 og 2016 bosatt ca. 140 flyktninger, inklusive familiegjenforente. Hovedvekten av de nye bosatte kommer fra Syria og Eritrea.

Analyser av ulykkesstatistikk har vist at innvandrere har høyere ulykkes- og skaderisiko enn befolkningen for øvrig. Innvandrere fra afrikanske og asiatiske land ansees som høyrisiko grupper. Årsakene til den økte risikoen for flyktninger og innvandrere er sammensatt;

- Kulturelt – erfaring fra annen trafikkultur og annet trafikkbilde
- Interaksjonelt – vansker med kjøreopplæringen knyttet til språk og forståelse
- Institusjonelt – ansvarsdeling og organisering av kjøreopplæringen
- Økonomisk – lav sosioøkonomisk status og trafikksikkerhetstiltak prioriteres ikke

Tiltak	Gjennomføring	Ansvarlig
Opplæring i trafikksikkerhet i mottaksskolene	Løpende	Kommunalavdeling undervisning og oppvekst. Statens vegvesen og trygg trafikk kan være samarbeidspartnere.
Starte eget trafikk-sikkerhetskurs for voksne	Løpende	Halden kommunale kompetansensenter. Statens vegvesen og trygg trafikk kan være samarbeidspartnere.

Tiltak	Gjennomføring	Ansvarlig
Utdeling av sikkerhetsutstyr m.m.	Løpende	Halden kommunale kompetansesenter. Statens vegvesen og trygg trafikk kan være samarbeidspartnere.
Informasjon om norsk trafikkultur legges inn i årshjulet som en fast komponent i introduksjonsprogrammet	Løpende	Halden kommunale kompetansesenter
Kontroller for å forebygge uhensiktsmessig trafikkadferd	Løpende	Politiet
Videreutvikling av samarbeid med frivillige organisasjoner om trafikksikkerhetsarbeidet (Rotary, Røde Kors, Frivilligsentralen, Norsk folkehjelp og innvandrerorganisasjoner) Innvandrere involveres aktivt i arbeidet	Løpende	NAV v/ Raskere bosetting/ Innvandrerorganisasjoner/ HKK/ Frivillige i raskere bosetting.

Eldre, tiltak og ansvarlig

En stadig større andel eldre har førerkort og tilgang til bil, samtidig som det er dokumentert at flere av de ferdigheter som er viktige for å ferdes i trafikken reduseres med høy alder.

Forskning viser at det pr. tilbakelagt distanse er en klart høyere skaderisiko blant eldre, både for bilførere, bilpassasjerer, fotgjengere og syklister. Opplæring og trening kan rettes både mot å motvirke de svekkelser som kommer med alder og en oppdatering av lover, regler og reguleringer som gjelder for trafikken og måter å kjøre på. Resultatet fra undersøkelser tyder på at fysisk (motorikk), perseptuell (oppfatning av informasjon via sanser) og kognitiv (informasjonsbearbeiding/vurdering/beslutningstaking) trening bedrer funksjonsnivået blant eldre og gjør kjøreadferden sikrere.

Tiltakene som er satt opp under, vil sannsynligvis ikke nå alle da ikke alle er i kontakt med instansene som er satt opp som ansvarlige. På de fleste områdene er det generelle tiltak som gjelder befolkningen som helhet, og mange eldre vil bli minnet på tiltakene via disse. I tillegg til generelle kampanjer vil de eldre som er i kontakt med kommunehelsetjenesten få en ekstra påminnelse via denne.

Tiltak	Gjennomføring	Ansvarlig
Trafikksikkerhetskurs for eldre bilførere (65+)	Årlig	Statens vegvesen

Tiltak	Gjennomføring	Ansvarlig
Informasjon om bilkjøring og medikamentbruk, og farene ved å kjøre i ruspåvirket tilstand	Løpende	Fastleger
Informasjon til fastlegene om oppfølging av forskriftens helsekrav til fører av motorvogn. med særlig fokus på kognitiv funksjon.	Årlig	Kommuneoverlegen
Synstest bilførere ved 75 år, 78 år og deretter hvert annet år.	Løpende	Fastleger
Fokus på refleksbruk blant eldre	Løpende	Kommunehelsetjenesten

Bruk av tjenestebiler, tiltak og ansvarlig

Det er viktig å synliggjøre at trafikksikkerhet ved bruk av tjenestebiler er en del kommunens HMS-arbeid (internkontroll). Både av hensyn til sikkerhet og renommé er det særdeles viktig at alle ansatte som bruker tjenestebil i sitt arbeid overholder alle lover, regler og bestemmelser i trafikken.

Tiltak	Gjennomføring	Ansvarlig
Det utarbeides felles, overordnede sikkerhetsregler for bruk av tjenestebil i Halden kommune. Reglene integreres i Internkontrollsystemet Risk manager	Løpende	Kommunlsjefer for helse og omsorg, teknisk og undervisning og oppvekst peker ut deltakere fra sine sektorer til en felles arbeidsgruppe som utfører oppdraget
Det utarbeides overordnede retningslinjer for bilhold (roller/oppgaver/ansvar) i Halden kommune som lagres i risk manager. (rutiner for håndtering av uhell og dokumentasjon)	Løpende	Kommunlsjefer for helse og omsorg, teknisk og undervisning og oppvekst peker ut deltakere fra sine sektorer til en felles arbeidsgruppe som utfører oppdraget
HMS -kurs i trafikksikkerhet og miljøvennlig kjøring for alle ansatte som bruker tjenestebil.	Løpende	Kommunalsjefer for områder som har tjenestebiler.

Tiltak	Gjennomføring	Ansvarlig
Særskilt sikkerhetsopplæring for alle ansatte som kjører brukere/pasienter i kommunale tjenestebiler(sikring av passasjer)	Løpende	Kommunalsjefer

«Mange ansatte i kommunen er i trafikken store deler av arbeidsdagen, enten som fotgjengere, bilister eller på sykkel. Vår erfaring er at de fleste kommunene har store kostnader forbundet med uhell med de kommunale kjøretøyene.

Det er få kommuner som har denne delen av virksomheten med i kommunens HMS tenkning. Bruk av kjøretøy i kommunal tjeneste medfører store kostnader for kommunen og er en stor helserisiko for de ansatte» (Harald Heieraas, Trygg Trafikk).

Klimatiltak

Svevestøv er en helserisiko for innbyggerne og selv om den målte mengden i Halden er lavere enn maksimumsgrensene skal det jobbes for å redusere støvet.

Tiltak	Gjennomføring	Ansvar
Gratis parkering for el -biler i sone 2	Er innført - videreføres	Kommunestyret
Innkjøp av ny sopebil.	2017. det er fattet politik vedtak om innkjøp innenfor eksisternede rammer.	Kommunalsjef teknisk

5 Fysiske sikringstiltak, tiltak og ansvarlig

Halden har utviklet seg til å bli en stor arrangementsby. Det er motorsykkelteff, amcar treff, båtfestivaler, sykkelarrangement med mer gjennom sommerhalvåret. De fleste av denne typen arrangement krever tiltak som sperring av gater og torg, og omdirigering av trafikk. Det er også stor aktivitet knyttet til arbeid i og langs kommunale veier.

På arbeid i og langs kommunal vei har Halden kommune, i kraft av å være veimyndighet, et ansvar for at arbeidsvarlingsplaner utarbeides og følges i henhold til Statens vegvesen sin håndbok N301
(krav og retningslinjer til varsling og sikring).

5.1 Fysiske tiltak pr. skolekrets

Skoler i Halden kommune (ca. elevtall i 2014)

Skole	Antall elever
Tistedal (barneskole)	250
Idd (barneskole)	280
Folkevang (barneskole)	190
Os (barneskole)	270
Hjortsberg (barneskole)	415
Prestebakke (barneskole)	65
Låby (barneskole)	300
Berg (barneskole)	280
Strupe (ungdomsskole)	420
Rødsberg (ungdomsskole)	320

Skole	Antall elever
Risum (ungdomsskole)	320
Risum (Videregående skole)	400
Porsnes (videregående skole)	700
Tosterød (videregående skole)	25
Halden fengsel (videregående skole)	400

Tiltak som ikke gjelder kommunale veger, sender kommunen til stat og fylke som innspill ved rullering av overordnede planer.

Sentrum skolekrets

Os skole, Rødsberg ungdomsskole

Ca 620 elever, og Sentrum, Damhaugen, Os, Fridheim, Busterud og Rød. Marcus Thranesgate(riksvei 21) og Dyrendalsveien(fylkesvei 22), og flere høytrafikkerte kommunale veier som Gimleveien og Walkersgate inngår i kretsen. Det er gangbruer over fylkesvei 22, og opphøyde gangfelt på mange av stedene der elever må krysse veiene. Os skole har skolepatrulje. Rødsberg er skysskole.

Tiltak kommunale vei	Innspill fra:
Generelt tiltak: arbeide målrettet for trafikksikring og fartsbegrensninger i sentrum	Vedtatt i formannskapet 08.3.2018
Forstrømsvei: Fortau fram til Stangeløkka barnehage	Halden kommune
Os Alle´ og Hanniball Sehestedsgate: Belysning av gangfelt.	Halden kommune
Rv. 21: Endret utforming av sikkerhetssluse Fra Busterudkleiva og Dyrendalsveien mot fotgjenger-feltet over Marcus Thranesgate på Snippen. 50/50 deling med SVV.	Halden kommune

Tiltak kommunale vei	Innspill fra:
Isebakkeveien: Endre bussrute slik at skolebussen som kjører til Isebakke kjører inn på Isebakkeveien og slipper av barna	FAU og SU, Rødsberg ungsdomsskole

Tiltak fylkes-/riksvei	Innspill fra
Fv.22/Rv.21/Hannibal Sehestedsgt: Felles rundkjøring.	Halden kommune
Rv. 21: Endret utforming av sikkerhetssluse Fra Busterudkleiva og Dyrendalsveien mot fotgjengerfeltet over Marcus Thranesgate på Snippen. 50/50 deling med SVV.	Halden kommune

Vurdering:

Forstrømsvei er adkomstvei til Stangeløkka barnehage. Mange går langs veien hele året. Veien er bratt og svingete. Biler parkerer i gata og tvinger fotgjengere ut i kjørebanen. Innspill fra foreldre og ansatte i barnehagen er at de føler seg utrygge på strekningen. Sikkerheten er vurdert som ikke god nok med dagens løsning og settes opp på prioriteringslisten. Sikkerhet ved fotgjengeroverganger. I forbindelse med den planlagte nye sentrumsskolen kan det bli aktuelt å endre tiltakslisten. Dette vil bli vurdert i den årlige rulleringen av handlingsdel med fysiske tiltak. Det har kommet flere innspill fra Rødsberg ungdomsskole som går på skysselver, og manglende sikkerhet ved kryssig av vei i forbindelse med av og påstigning.

Gimle skolekrets

Gimle skole

Ca 330 elever. Kretsen omfatter Grimsrødhøgda, Gimle , Bratner, Asakveien (fylkesvei 901) og BRAveien (fylkesvei 921) med mye trafikk. Disse er tilrettelagt med gode fortau, sykkel /gangveier og overgangsfelt/tilrettelagte kryssningspunkt. Mange elever må krysse disse veiene. Gimle skole har skolepatrulje ved flere overgangsfelt.

Tiltak kommunal vei	Innspill fra:
Fv. 921: Forbedre geometri Våkemarkkrysset. 50/50 deling med SVV.	Halden kommune

Tiltak fylkes-/riksvei	Innspill fra:

Tiltak fylkes-/riksvei	Innspill fra:
Fv. 921: Forbedre geometri Våkemarkkrysset. 50/50 deling med SVV.	Halden kommune
Fv. 921: Fortau Eklundveien til Spurveveien	Halden kommune
Fv. 901: Midtdeler fotgjengerfelt Asakveien ved Blokkveien	Halden kommune
Fv. 901: Gang/Sykkel-vei Ryfjellveien til Høiåsveien	Halden kommune

Vurdering:

Alle innspill som gjelder Gimle skolekrets er tiltak på fylkesveier. Innspillene blir notert og sendt over til veieier. Det foreslås å spille inn forslag om å dele utgifter til utbedring av Våkemarkkrysset.

Hjortsberg Skolekrets

Hjortsberg skole, Strupe ungdomsskole

Ca 414 elever. Strupe, Brekkerød og Stenrød. Rokkeveien(fylkesvei 22) og BRAveien(fylkesvei 921) med stor trafikk går i umiddelbar nærhet til skolen, og mange elever må følge og krysse disse. En del elever må også krysse/følge Stenrødveien og Stenliveien som skolevei. Dette er bussrute og har en del trafikk. Har skolepatrulje.

Tiltak kommunal vei	Innspill fra:
Stenliveien x Diamantveien: Utbedre frisiktsone	Halden kommune
Brødløsveien: Fortau KIWI til Vestveien	Halden kommune
Grønliveien: Fortau fra BRA-veien til Busterudkleiva	Overført fra tidligere plan
Bakkelundveien: Tiltak for å trygge gående fra Stenliveien til p-plass Hj.hallen.	FAU Hjortsberg skole
Krysser BRA-veien x Brødløsveien: Markere G/S-veien 50/50	FAU Hjortsberg skole

Tiltak fylkes-/riksvei	Innspill fra:
Fv. 22: Opphøyet gangfelt ved Stenliveien	FAU Hjortsberg skole
B.R.A veien: Fortau fra Hjortefaret mot Klipperveien. Opphøyet gangfelt mellom busstopp og utkjøring droppsone.	FAU Hjortsberg skole

Vurdering:

Ca 500 m i hver retning av B.R.A veien ved rundkjøringen på Brødløs er registert som en ulykkesstrekning. Tiltakene i tabellen over som er på de kommunale veiene settes opp i handlingsplanen.
Det kom innspill fra Strupe ungdomsskole om å gjøre Torsheimveien enveiskjørt fra Grønnliveien til Strupeveien. Innspillet er vurdert, men tas ikke med i planen da det er vurdert til å kunne ha en negativ effekt på trafikksikkerheten grunnet økt trafikk i Torsheimveien, og økt trafikkmengde i området Strupeveien – Torsheimveien.

Tistedal skolekrets

Tistedal skole

Ca 284 elever. Tistedal sentrum, Nybo, Asak, Torpedal og Brekke til Fjell bru. Stort geografisk område.
En del elever har tilbud om skolebuss. Tilrettelagt skolevei fra Tistedal sentrum med opphøyd overgangsfelt for kryssing av Aremarkveien(fylkesvei 21). Har skolepatrulje.

Tiltak kommunal vei	Innspill fra:
Fosseveien: Fortau fra Tistedalsveien til Linåkerbakken	Halden kommune
Fv 103 Øbergveien: Endret geometri i krysset mellom Orødvn, Bjerklundvn og Georg Feydsgate. 50/50 deling med SVV.	Statens vegvesen

Tiltak fylkes-/riksvei	Innspill fra:
Fv 103 Øbergveien: Endret geometri i krysset mellom Orødvn, Bjerklundvn og Georg Feydsgate. 50/50 deling med SVV.	Statens vegvesen
Fv 901 og 902: G/S-vei Asak skole til Asakåsen	Tistedal skole
Fv 21: Fortau fra avkjøring til Fosseveien til Øbergveien	FAU Tistedal skole

Tiltak fylkes-/riksvei	Innspill fra:
Fv 21: Ny overgang ved Jernbanebrua Tistedal. Tilrettelegging for rullestol og barnevogn. Det er i dag for smalt fortau.	FAU Tistedal skole, Halden kommune
Torpedalsveien: 30-sone forbi krysset Torpedalsvegen – Stadionveien	FAU Tistedal skole

Vurdering:

Fosseveien er kommunal veg. Det er behov for fortau på strekningen. Veien er smal og ikke tilrettelagt for myke trafikanter. Det foreslås en deling med Statens vegvesen for utbedring av krysset Øbergveien, Bjerklundveien og Georg Feyts gate.

Låby skolekrets

Låby skole

Overkant 300 elever. B.R.A veien (F.v 921) ligger i nærhet til skolen og elever må krysse denne. Elever på Refne som sokner til Låby må krysse Rødsveien(R.v 21), som har en ÅDT på 14 900. Denne kryssingen er et opphøyd gangfelt. Har skolepatrulje.

Tiltak kommunal vei	Innspill fra:
Båstadlundveien: Utvide fortau	Halden kommune
Glenneveien: Utvide fortau	Halden kommune

Tiltak fylkes-/riksvei	Innspill fra:
Rv 21: Trafikkøy krysset Rødsveien x Glenneveien	Halden kommune

Vurdering:

Glenneveien og Båstadlundveien har i dag smale fortau som vanskelig lar seg brøyte. Det er behov for utvidelser, men tiltakene blir ikke prioritert høyt i første omgang da det er områder hvor det ikke finnes fortau som må prioriteres foran.

Berg skolekrets

Berg skole

Ca 225 elever. Stort geografisk område. Mange elever har tilbud om skolebuss. Kryssing av Svinesundveien (riksvei 21) tilrettelagt med undergang.

Tiltak fylkes-/riksvei	Innspill fra:
Fv 934: Sponvikaveien. Fortau fra Torget til Skansen	Overført fra tidligere plan
Fv 931: Fortau fra Berg skole til Stonor	Overført fra tidligere plan
Fv 104: TS-tiltak ved Berg barnehage	Berg barnehage
Fv 934: Sammenhengende gang- og sykkelvei mellom Spovika og Tollstasjonen	Sponvika vel
Fv 934: Nedsatt hatighet på fylkesvei fra Sponivkveien ned til Svalerødkilen	Sponvika vel
Fv 934: Tilrettelegge ved busslommer slik at ventende ikke står på veiskulder.	Sponvika vel

Vurdering:

Tiltakene gjelder fylkesveier og vil bli spilt inn til vegeier. Fartsgrensene oppleves høye i området. Hovedinfartsåren, fv.21 til Halden går igjennom området. Det er tett trafikk store deler av døgnet.

Idd skolekrets

Idd skole, Risum ungdomsskole

Ca 280 elever. Øberg, Sommerro, Bakke, Ystehede, Aspedammen og Ør. Stort geografisk område. En del elever har tilbud om skolebuss. Iddeveien(fylkesvei 22) ligger i nærhet til skolen og noen elever må krysse denne i overgangsfelt. Øbergveien (fylkesvei 103) går rett forbi skolen og mange følger, på sykkel/gangvei, og krysser denne. Har skolepatrulje.

Tiltak kommunal vei	Innspill fra:

Tiltak kommunal vei	Innspill fra:
Skriverøveien: Fortau fra Fv22 til Ystehede.	Overført fra tidligere plan
Klepperveien : Fortau ca. 2 km inn.	Halden kommune

Tiltak fylkes-/riksvei	Innspill fra:
Fv. 22: Gang- og sykkelvei fra Idd kirke til Øbergveien.	Overført fra tidligere plan

Vurdering:

Fortau inn klepperveien og skriverødveien settes opp i handlingsplanen. Øvrige tiltak er på fylkesveier. I forbindelse med den planlagte byggingen av ny skole på Idd vil det sannsynligvis bli behov for flere trafikksikkerhetstiltak. Det vil blant annet være behov for en sikker løsning for kryssing av Iddeveien for de som kommer fra Øbergsiden. Prosjekteringen av ny skole på Idd tar hensyn til dette.

Prestebakke skolekrets

Prestebakke skole

Ca 65 elever. Dekker et stort geografisk område. Mange av elevene har tilbud om skolebuss. Noen elever må krysse/følge Kornsjøveien(fylkesvei 101), som har en del trafikk. Ikke fortau, men opphøyd gangfelt ved skolen.

Tiltak fylkes-/riksvei	Innspill fra:
Fv 101: Fortau fra skolen til eksisterende G/S-vei fra Bøkevangen	Overført fra tidligere plan

Vurdering:

Innspillene i prestebakke skolekrets gjelder fylkesvei, og vil bli oversendt fylket ved neste rullering av regional transportplan.

Folkevang skolekrets

Folkevang skole

Ca 215 elever. Sentrum syd, Knardal, Eskeviken og Hov. Ingen større veier, men en del trafikk og manglende eller dårlig fortau langs deler av Knardalbakken og Hovsveien.

Tiltak kommunal vei	Innspill fra:
Hovsveien del 1: Fortau fra Lundsholt til gamle Folkvang (Folkets hus)	Overført fra tidligere plan
Hovsveien del 2: Fortau fra Vekterveien til Lundsholt 750 meter	Overført fra tidligere plan
Sørhalden: Tiltak for gående og syklende til sentrum.	Overført fra tidligere plan

Vurdering:

Fortau fra Lundsholt til gamle Folkvang bør prioriteres først da det fra Vekterveien er alternativ skolevei via Soldatveien til Folkevang skole.

Prioriteringsliste kommunale veier

Fysiske tiltak	Finansbehov	Prioritet
Forstrømsvei: Fortau fram til Barnehagen	500.000	1a
Lyssetting ved fotgjengerfelt	300.000	1b
Rv. 21: Endret utforming av sikkerhetssluse Fra Busterudkleiva og Dyrendalsveien mot fotgjenger- feltet over Marcus Thranesgate på Snippen. 50/50 deling med SVV.	25.000	2
Hovsveien del 1: Fortau fra Lundsholt til gamle Folkvang (Folkets hus) 1350 m	3.500.000	3a
Klepperveien: Fortau ca. 1km inn	4.500.000	4
Fv. 921: Forbedre Våkemarkkrysset. 50/50 deling med SVV.	250.000	5

Fysiske tiltak	Finansbehov	Prioritet
Os Alle´ og Hanniball Sehestedsgate : Belysning av gangfelt.	100.000	6
Hovsveien del 2: Fortau fra Vekterveien til Lundsholt 750 meter	3.000.000	7
Grønliveien: Fortau fra BRA-veien til Busterudkleiva	300.000	9
Stenliveien x Diamantveien: Frisikt	75.000	10
Bakkelundveien: Fortau fra Stenlivein til p-plass Hj.hallen	400.000	11
Brødløsveien: Fortau KIWI til Vestveien	2.500.000	12
Sørhalden: Fortau til Eskeviken	3.500.000	13
Skriverøveien: Fortau fra Fv. 22 til Ystehede. Alternativt vurdere andre akser.	6.000.000	14
Fosseveien: Fortau fra Tistedalsveien til Linåkerbakken	4.000.000	15
Glenneveien: Utvide fortau	2.000.000	16
Fv 103 Øbergveien: Krysset med Orødvn, Bjerklundvn og Georg Feydsgate. 50/50 deling med SVV.	850.000	17
Båstadlundveien: Utvide fortau	800.000	18

Trafikksikkerhetstiltak fylkes- og riksveier

Fylkesveier:
Fv. 21: Fortau fra Fosseveien til Øbergveien
Fv. 21: Ny overgang ved Jernbanebrua Tistedal.

Fylkesveier:
Fv. 22: Gang- og sykkelvei fra Idd kirke til, Øbergveien.
Fv. 22 – Rv.21 – Hannibal Sehesteds gate: Felles rundkjøring.
Fv. 22: Opphøyet gangfelt ved Stenliveien
Fv. 22: Fotgjengerløsning ved Wiboveien i forbindelse med ny skolevei til Idd skole
Fv. 101: Fortau fra skolen til eksisterende gang/sykkelvei fra Bøkevangen
Fv. 103: Øbergveien. Krysset med Orødvn, Bjerklundvn og Georg Feydsgate. 50/50 deling med Halden kommune.
Fv. 104: TS-tiltak ved Berg barnehage.
Fv. 901: Gang/Sykkel-vei Ryfjellveien til Høiåsveien.
Fv. 901: Midtdeler i fotgjengerfelt Asakveien ved Blokkveien
Fv 901 og 902: G/S-vei Asak skole til Asakåsen
Fv. 921: Forbedre Våkemarkkrysset. 50/50 deling med SVV.
Fv. 921: Torpedalsveien: 30-sone forbi krysset Torpedalsvegen – Stadionveien
Fv. 921: Fortau Eklundveien til Spurveveien.
Fv. 921/B.R.A veien: Fortau fra Hjortefaret mot Klipperveien. Opphøyet gangfelt mellom busstopp og utkjøring droppsone.
Fv. 932: Gang- og sykkelvei fra Berg skole til Sto-Nor (0100 Fv932 hp1 m1447 til 0100 Fv932 hp1 m694)
Fv. 934: Sponvikaveien. Fortau fra Torget til Skansen.
Rv. 21: Endre bussrute slik at skolebussen som kjører til Isebakke kjører inn på Isebakkeveien og slipper av barna.
Fv 934: Sammenhengende gang- og sykkelvei mellom Spovika og Tollstasjonen

Fylkesveier:
Fv 934: Nedsatt hatighet på fylkesvei fra Sponvikveien ned til Svalerødkilen
Fv 934: Tilrettelegge ved busslommer slik at ventende ikke står på veiskulder.

Riksveier:
Rv. 21: Endret utforming av sikkerhetssluse Fra Busterudkleiva og Dyrendalsveien mot fotgjenger- feltet over Marcus Thranesgate på Snippen. 50/50 deling med SVV.
Rv 21: Trafikkøy krysset Rødsveien x Glenneveien

6 Avslutning

Oppfølging av planen

For å sikre gjennomføring av tiltakene som er besluttet, vil de en gang pr. år etterspørres i forbindelse med rapportering til skadeforebyggende forum(SF). Halden kommune har inngått avtale med SF, og har forpliktet seg til å levere en årlig rapport som beskriver hvordan det arbeides med temaet trygt lokalsamfunn. Folkehelserådgiver sender ut en påminnelse til alle kommunalsjefer som ber sine ledere eller andre om å rapportere på tiltak som er beskrevet i planen.

Når det gjelder fysiske tiltak, vil disse bli gjenstand for diskusjon og prioritering i budsjettarbeidet hvert år. Den prioriterte listen gjennomføres slik den vedtas. Kommunalavdeling teknisk er ansvarlig for gjennomføringen av tiltakene i tråd med vedtak i forhold til de økonomiske rammene som blir bevilget. Avdelingen er også ansvarlig for å søke om trafikksikkerhetsmidler fra statens vegvesen til delfinansiering av de tiltakene som skal gjennomføres.

Rullering av samlet plan vurderes i arbeidet med hver planstrategi.

Tiltak	Gjennomføring	Ansvar
Oppfølging av organisatoriske tiltak	løpende	Rådmann, kommunalsjefer
Rådmann, kommunalsjefer	Oppfølging og rapportering av adferdsrettede tiltak	Folkehelserådgiver
Oppfølging av liste over fysiske tiltak, innarbeiding i budsjett	Årlig	Kommunalsjef teknisk
Søke trafikksikkerhetsmidler fra FTU til sikring av skoleveg	Årlig	Kommunalsjef teknisk
Informere og videreformidle informasjon om utlyste midler fra FTU til adferdsrettede tiltak i barnehager og skoler	Årlig	Kommunalsjef teknisk